

ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Науковий журнал

Випуск 25

Том 2

Видавничий дім
«Гельветика»
2020

Головний редактор:

Терешкінас Артурас – доктор соціальних наук, професор, професор кафедри соціології Університету імені Вітовта Великого (Каунас, Литовська Республіка)

Члени редакційної колегії:

Байша Кіра Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Херсонського національного технічного університету

Благун Наталія Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Богуш Людмила Андріївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри менеджменту Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука

Бочелюк Віталій Йосипович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри Запорізького національного технічного університету

Кочарян Артур Борисович – кандидат педагогічних наук, доцент, радник Міністра освіти і науки України

Невмержицька Олена Василівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Пермінова Владислава Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування Чернігівського національного технологічного університету

Пушкарьова Тамара Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, начальник відділу проектного управління ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України

Шапошникова Ірина Василівна – доктор соціологічних наук, професор, декан соціально-психологічного факультету Херсонського державного університету

Алісаускіене Мілда – доктор соціальних наук, професор, завідувач кафедри соціології Університету імені Вітовта Великого (Каунас, Литовська Республіка)

Гражієне Віталія – доктор педагогічних наук, завідувач відділу якості освіти Вільнюської академії мистецтв (Вільнюс, Литовська Республіка)

Конрад Яновський – PhD, ректор Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (Варшава, Республіка Польща)

Електронна сторінка видання – www.innovpedagogy.od.ua

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet
Вченою радою Причорноморського науково-дослідного інституту
економіки та інновацій (протокол № 7 від 27.07.2020 року)

**Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»)
у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта,
013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта, 015 – Професійна освіта
(за спеціальностями), 016 – Спеціальна освіта)
відповідно до Наказу МОН України від 14.05.2020 № 627 (додаток 2)**

**Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International
(Республіка Польща)**

Науковий журнал «Інноваційна педагогіка» зареєстровано
Міністерством юстиції України
(Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 22897-12797Р від 02.08.2017 року)

Міжнародний цифровий ідентифікатор журналу: <https://doi.org/10.32843/2663-6085>

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Бабак В.І.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ
ДЕСАНТНО-ШТУРМОВИХ ВІЙСЬК НА ЗАСАДАХ АКМЕОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ.....9

Бардус І.О.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБЛЕННЯ ФОРМ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ
ІТ-ФАХІВЦІВ ПРОДУКТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....13

Белінська Т.В., Кушнір К.В., Білозерська Г.О., Сізова Н.С.

ДО ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ПІДХОДУ
У ПРОЦЕС ВИКЛАДАННЯ ВОКАЛЬНО-ХОРОВИХ ДИСЦИПЛІН
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....16

Варнавська Л.І., Вікторова М.В., Саймукова А.А.

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ ВОКАЛЬНОЇ
МАЙСТЕРНОСТІ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ МИСТЕЦТВ.....22

Ворохаєв О.А.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....27

Гнатик К.Б.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПЕРЕВІРКИ
ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ТА СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....32

Гращенкова Ж.В.

ЗМІСТ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ
ІЗ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ.....36

Грищенко С.В., Шурубенко О.С.

ПОСЛУГА РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ В УКРАЇНІ ТА ІСПАНІЇ.....40

Гуманкова О.С., Михайлова О.С.

РЕАЛІЗАЦІЯ АВТОНОМНОГО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО НАВЧАННЯ
У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ДОШКІЛЬНІЙ ТА ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ.....44

Гуменюк В.В.

СТРУКТУРА І ЗМІСТ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ МЕДИЦИНИ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....50

Демянчук М.Р.

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ
У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ
СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ В КОЛЕДЖАХ.....55

Доманюк О.М., Тимош Ю.В.

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ
ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....59

Євтушенко Н.В.

ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ВЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНИХ ПРЕДМЕТІВ
У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА.....63

Зверєва Н.Л.

ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ
ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....68

Коврей Д.Й. ПЕДАГОГІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ КОЛЕДЖІВ: МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ.....	73
Конох О.Є., Конох А.А. ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ З ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ЯК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	77
Корнієнко Є.Г., Гордєєва О.В., Корнієнко В.І. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ ШЛЯХОМ ВІДТВОРЕННЯ РИТМОМ ЗАДАНОГО ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ТВОРУ.....	81
Костів С.Ф., Партика С.С., Гайдуцький І.В. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ РОЗВИТКУ ПСИХОФІЗИЧНОЇ ВИТРИВАЛОСТІ МАЙБУТНІХ ПРОФЕСІОНАЛІВ ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ.....	88
Kulichenko A.K. INNOVATIONS IN HIGHER MEDICAL EDUCATION: LITERATURE REVIEW.....	98
Купенко О.В. СТРУКТУРА ІНТЕГРАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ.....	103
Куриш Н.К. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	108
Луценко Б.В. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	112
Любчик Р.І. ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	115
Мамиченко С.А. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ.....	122
Ночовка О.М., Дермельова Н.М., Пшеничних М.М. САМОСТІЙНА РОБОТА З ВОКАЛУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	126
Павлічук В.І., Чайка В.А., Тишкевич Н.П. РОЛЬ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА У ВИХОВАННІ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СПІВАКА У КЛАСІ ПОСТАНОВКИ ГОЛОСУ.....	130
Петрик Л.В. ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ПРОЦЕСУ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	138
Поліхроніді А.Г. МЕТОДИКА ДІАГНОСТУВАННЯ РІВНІВ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА УМОВ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	143
Прокопенко І.А. МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ЯК ПІДҐРУНТЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ФАСИЛІТАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З УЧНЯМИ.....	147

Ребуха Л.З., Кізима Т.О., Гомотюк О.Є. ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА: ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	153
Романовська Л.І. ПРАКСЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	157
Свиридова Т.І. АКТИВІЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОМАШНЬОЇ ОСВІТИ ЗА УМОВ ВСЕСВІТНЬОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ.....	162
Ткачук О.М. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРВИННОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	167
Khromchenko O.V., Zhuk V.A. PRACTICAL MEANS TO ACTIVATE LEARNERS' LANGUAGE SKILLS.....	171
Чучаліна Ю.М. ПОНЯТТЯ «ЕКОНОМІЧНА КУЛЬТУРА» ТА ЙОГО ПРОЄКЦІЯ НА ПЕДАГОГІЧНИЙ ЗВО.....	174
Шалаева В.С. РОЛЬ ТЕКСТОЦЕНТРИЧЕСКОГО ПОДХОДА В ФОРМИРОВАНИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННЫХ АКЦИОЛОГИЧЕСКИХ КОММУНИКАТИВНЫХ УМЕНИЙ У ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ НЕЯЗЫКОВЫХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ.....	179
 РОЗДІЛ 2. СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА	
Петриченко Л.О. СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ – СУБ'ЄКТ ВІДПОВІДАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА ТА БАТЬКІВСТВА В СУСПІЛЬСТВІ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ.....	183
Сидорук І.І. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	189
Суліцький В.В., Магрюк В.А. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА ІЗ ЖІНКАМИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У КОНФЛІКТІ ІЗ ЗАКОНОМ.....	194
НОВИЙ ВИД НАУКОВИХ ПОСЛУГ.....	199

CONTENTS

SECTION 1. THEORY AND METHODS OF VOCATIONAL TRAINING

Babak V.I. PEDAGOGICAL CONDITIONS OF TRAINING FUTURE OFFICERS OF AIRBORNE ASSAULT TROOPS ON THE BASIS OF ACMEOLOGICAL APPROACH.....	9
Bardus I.O. THEORETICAL FUNDAMENTALS OF DEVELOPING FORMS OF TRAINING FOR FUTURE IT-PROFESSIONALS OF PRODUCTIVE PROFESSIONAL ACTIVITY.....	13
Belinska T.V., Kushnir K.V., Bilozerska H.O., Sizova N.S. ON THE PROBLEM OF IMPLEMENTING AN INTEGRATED APPROACH TO THE PROCESS OF TEACHING VOCAL AND CHORAL DISCIPLINES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTION.....	16
Varnavska L.I., Viktorova M.V., Saimukova A.A. MODERN METHODS AND TECHNIQUES OF DEVELOPMENT OF VOCAL SKILLS OF STUDENTS OF THE FACULTY OF ARTS.....	22
Vorokhaiev O.A. PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF HEALTHCARE COMPETENCE OF FUTURE SOCIAL WORKERS.....	27
Hnatyk K.B. ORGANIZATION AND ANALYSIS OF THE RESULTS OF EXPERIMENTAL VERIFICATION OF PEDAGOGICAL CONDITIONS AND STRUCTURAL-FUNCTIONAL MODEL OF FORMATION OF FUTURE BACHELORS' IDENTITY IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING.....	32
Hrashchenkova Zh.V. THE PROFESSIONAL COMPETENCE CONTENTS OF FUTURE MASTERS OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS.....	36
Hryshchenko S.V., Shurubenko O.S. EARLY INTERVENTION SERVICE IN UKRAINE AND SPAIN.....	40
Humankova O.S., Mykhailova O.S. REALIZATION OF DIFFERENTIATED AUTONOMOUS LEARNING IN THE PROCESS OF PROSPECTIVE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS' IN PRESCHOOL AND PRIMARY EDUCATION FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE DEVELOPMENT.....	44
Humeniuk V.V. STRUCTURE AND CONTENT OF THE SYSTEM OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE MASTERS OF MEDICINE FOR PEDAGOGICAL ACTIVITY.....	50
Demianchuk M.R. THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF USING TIME MANAGEMENT IN THE VOCATIONAL TRAINING OF FUTURE JUNIOR SPECIALISTS IN NURSING IN COLLEGES.....	55
Domaniuk O.M., Tymosh Yu.V. PERSONALLY ORIENTED APPROACH IN THE TRAINING OF PRESCHOOL INSTITUTIONS TEACHERS.....	59
Yevtushenko N.V. CHARACTERISTICS OF THE SYSTEM OF QUALIFICATION IMPROVEMENT OF TEACHERS OF NATURAL AND MATHEMATICAL SUBJECTS IN POSTGRADUATE EDUCATION OF THE REPUBLIC OF POLAND.....	63
Zvierieva N.L. THE WAYS OF IMPLEMENTATION OF THE MODEL FOR FORMATION OF PEDAGOGICAL COMMUNICATIVE COMPETENCE IN PROFESSIONAL TRAINING OF PRIMARY SCHOOL TEACHER.....	68

Kovrei D.Y. PEDAGOGICAL MODELING OF THE PROCESS OF FORMATION OF INTERCULTURAL COMPETENCE OF EDUCATORS OF PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS IN THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF COLLEGES: METHODOLOGICAL ASPECTS.....	73
Konokh O.Ye., Konokh A.A. FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE IN ECOLOGICAL TOURISM IN FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL CULTURE AND SPORT AS A SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL PROBLEM.....	77
Korniienko Ye.H., Hordieieva O.V., Korniienko V.I. METHODICAL RECOMMENDATIONS FOR THE DEVELOPMENT OF CREATIVE ABILITIES OF THE INDIVIDUAL IN THE FINE ARTS BY REPRODUCING BY MEANS OF RHYTHM A GIVEN EMOTIONAL STATE OF THE WORK.....	81
Kostiv S.F., Partyka S.S., Haidutskyi I.V. EXPERIMENTAL RESULTS OF THE DEVELOPMENT OF PSYCHOPHYSICAL ENDURANCE OF FUTURE PROFESSIONALS OF MILITARY ADMINISTRATION IN THE POSTGRADUATE EDUCATION SYSTEM.....	88
Kulichenko A.K. INNOVATIONS IN HIGHER MEDICAL EDUCATION: LITERATURE REVIEW.....	98
Kupenko O.V. THE STRUCTURE OF THE INTEGRAL MODEL OF THE PEDAGOGICAL SYSTEM OF FORMATION OF PROJECT COMPETENCE OF FUTURE BACHELORS OF SOCIAL WORK.....	103
Kurysh N.K. ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL CONDITIONS OF FORMING THE READY OF TEACHERS OF NATURAL SPECIALTIES TO THE DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURSHIP COMPETENCE.....	108
Lutsenko B.V. FORMATION AND DEVELOPMENT OF LEADERSHIP QUALITIES IN FUTURE OFFICERS OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE.....	112
Liubchych R.I. TECHNOLOGY OF FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE NGU OFFICERS IN THE PROCESS OF PHYSICAL TRAINING.....	115
Mamychenko S.A. FORMATION OF PROFESSIONAL MOBILITY FUTURE BUSINESS ADMINISTRATION SPECIALISTS.....	122
Nochovka O.M., Dermelova N.M., Pshenychnykh M.M. INDEPENDENT WORK ON VOCAL IN PROFESSIONAL TRAINING OF PROSPECTIVE PRIMARY SCHOOL MUSIC TEACHERS.....	126
Pavlichuk V.I., Chaika V.A., Tyshkevych N.P. THE ROLE OF THE ACCOMPANIST IN THE EDUCATION OF THE SINGER'S CREATIVE PERSONALITY IN THE CLASS OF VOICE PRODUCTION.....	130
Petryk L.V. AN INTERACTIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF THE PROCESS OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS' FOREIGN LANGUAGE TRAINING.....	138
Polikhronidi A.H. METHODOLOGY OF DIAGNOSING OF THE LEVELS OF READINESS OF FUTURE TEACHERS OF MUSIC ART FOR PROFESSIONAL ACTIVITY IN CONDITIONS OF INCLUSIVE EDUCATION.....	143
Prokopenko I.A. METHODOLOGICAL APPROACHES AS A BASIS FOR PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS TO FACILITATION INTERACTION WITH STUDENTS.....	147

Rebukha L.Z., Kizyma T.O., Homotiuk O.Ye. PROFESSIONAL EDUCATION: PRINCIPLES OF FORMATION OF PROFESSIONAL LITERACY IN FUTURE SPECIALISTS OF ECONOMIC SPECIALTIES.....	153
Romanovska L.I. PRAXEOLOGICAL APPROACH: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS.....	157
Svyrydova T.I. ACTIVATION OF SPECIALISTS TRAINING PROCESSES FOR THE ORGANIZATION OF HOME EDUCATION IN THE CONDITIONS OF GLOBAL TRANSFORMATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS.....	162
Tkachuk O.M. THEORETICAL SUBSTANTIATION OF PEDAGOGICAL CONDITIONS OF FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE NURSING SPECIALISTS TO ORGANIZATION OF PRIMARY PREVENTION OF HIV INFECTION AMONG STUDENT YOUTH.....	167
Khromchenko O.V., Zhuk V.A. PRACTICAL MEANS TO ACTIVATE LEARNERS' LANGUAGE SKILLS.....	171
Chuchalina Yu.M. THE CONCEPT OF ECONOMIC CULTURE AND ITS PROJECTION ONTO INSTITUTIONS OF HIGHER PEDAGOGICAL EDUCATION.....	174
Shalaeva V.S. ROLE OF TEXT-CENTRIC APPROACH TO FORMATION OF PROFESSIONALLY-ORIENTED AXIOLOGICAL COMMUNICATIVE SKILLS OF NON-LINGUISTIC FOREIGN STUDENTS.....	179
SECTION 2. SOCIAL PEDAGOGY	
Petrychenko L.O. STUDENT YOUTH IS A SUBJECT OF RESPONSIBLE PARTNERSHIP AND PARENTHOOD IN A GENDER EQUALITY SOCIETY.....	183
Sydooruk I.I. A COMPETENCE-BASED APPROACH TO FORMING THE SOCIAL COMPETENCE OF FUTURE SOCIAL WORKERS.....	189
Sulitskyi V.V., Mahriuk V.A. SOCIAL AND PEDAGOGICAL WORK WITH WOMEN WHO ARE IN CONFLICT WITH LAW.....	194
A NEW TYPE OF SCIENTIFIC SERVICES.....	199

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПЕРЕВІРКИ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ТА СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

ORGANIZATION AND ANALYSIS OF THE RESULTS OF EXPERIMENTAL VERIFICATION OF PEDAGOGICAL CONDITIONS AND STRUCTURAL-FUNCTIONAL MODEL OF FORMATION OF FUTURE BACHELORS' IDENTITY IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING

У статті висвітлено особливості організації та проаналізовано результати експериментального дослідження перевірки результативності реалізації педагогічних умов та структурно-функціональної моделі формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови. Резюмевано, що експериментальне дослідження проводилося протягом 2016–2020 років й охоплювало чотири етапи: теоретико-аналітичний, констатувальний, виконавчий (формувальний), результативно-аналітичний. На першому (теоретико-аналітичному) встановлено актуальність проблеми формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови; визначено мету, об'єкт, предмет, завдання дослідження; висвітлено можливості використання освітнього контексту професійної підготовки майбутніх бакалаврів іноземної мови як середовища для формування професійної ідентичності; конкретизовано науковий підхід до проблеми професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови. У процесі проведеної роботи на констатувальному етапі досягнуто такі основні результати: розроблено авторський діагностичний інструментарій для визначення сформованості професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови; конкретизовано компоненти, критерії, показники, рівні професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови; визначено, теоретично обґрунтовано комплекс педагогічних умов та розроблено структурно-функціональну модель професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови. Виконавчий (формувальний) етап педагогічного експерименту проводився протягом 2018–2019 навчального року зі студентами III курсу спеціальності 6.020303 «Філологія» (англійська). Основною метою проведення такого етапу була реалізація комплексу педагогічних умов і структурно-функціональної моделі формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови. На результативно-оцінювальному етапі педагогічного дослідження оброблено та проаналізовано отримані статистичні дані, здійснено порівняльний аналіз ефективності традиційної професійної підготовки студентів і запропонованих у дослідженні педагогічних умов формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови.

Ключові слова: ідентичність, професійна ідентичність, компонент, етап, організація, майбутні бакалаври іноземної мови.

The article highlights the features of the organization and analyzes the results of an experimental study to verify the effectiveness of the implementation of pedagogical conditions and structural and functional model of future bachelors' professional identity in foreign language teaching. It is summarized that the experimental study was conducted during 2016–2020 and covered four stages: theoretical and analytical, ascertaining, executive (formative), resultative-analytical. The first (theoretical and analytical) establishes the urgency of the problem of forming future bachelors' professional identity in foreign language teaching; the purpose, object, subject, tasks of research are defined; the possibilities of using the educational context of future bachelors' professional training as an environment for the formation of professional identity are highlighted; scientific approaches were applied to the problem of future bachelors' professional identity in foreign language teaching.

The following main results were carried out at the ascertaining stage: the author's diagnostic tools for determining the formation of the future bachelors' professional identity; the components, criteria, indicators, levels are specified, the complex of pedagogical conditions is determined, theoretically substantiated and the structural-functional model of future bachelors' professional identity is developed. The executive (formative) stage of the pedagogical experiment was conducted during the 2018–2019 academic year, with third-year students majoring in 6.020303 "Philology" (English). The main purpose of this stage was the implementation of a set of pedagogical conditions and structural and functional model of future bachelors' professional identity in foreign language teaching.

At the resultative-evaluation stage of pedagogical research the received statistical data are processed and analyzed, the comparative analysis of efficiency of traditional professional training of students and the pedagogical conditions of formation of future bachelors' professional identity of a foreign language offered in research are carried out.

Key words: identity, professional identity, component, stage, organization, future bachelors of foreign language.

УДК 378:67/78:67; 5/5
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/25-2.6>

Гнатик К.Б.,
асистент кафедри філології
Закарпатського угорського інституту
імені Ференца Ракоці II,
аспірант кафедри англійської філології
та методики викладання іноземних мов
Мукачівського державного університету

Постановка проблеми в загальному вигляді. Дослідно-експериментальна перевірка результативності реалізації педагогічних умов і структурно-функціональної моделі формування

професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови відбувалася шляхом проведення педагогічного експерименту, який охоплював кілька етапів наукової розвідки. Планування осно-

вних етапів пошукової роботи дало змогу оптимальним шляхом досягнути поставленої наукової мети, оскільки будувалося на основі дотримання загальної логіки дослідницької діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблеми визначення ключових умов ефективності методики дослідно-експериментальної роботи, пов'язаних із проведенням педагогічного експерименту, були предметом наукових розвідок низки вчених (А. Батаршев [3], П. Лузан [8] та ін.). Питання формування професійної ідентичності майбутніх фахівців висвітлені в наукових доробках Р. Алікберова [1], Н. Антонова [2], І. Кононова [5], Г. Ложкіна [7] та ін.

Мета статті – висвітлення логіки розгортання експериментального дослідження перевірки результативності реалізації педагогічних умов і структурно-функціональної моделі формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови.

Виклад основного матеріалу. Експериментальне дослідження проводилося протягом 2016–2020 рр. і охоплювало чотири етапи: теоретико-аналітичний, констатувальний, виконавчий (формувальний), результативно-аналітичний. Охарактеризуємо їх детальніше. На першому (теоретико-аналітичний) етапі здійснено такі кроки: встановлено актуальність проблеми формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови; визначено мету, об'єкт, предмет, завдання дослідження; висвітлено можливості використання освітнього контексту професійної підготовки майбутніх бакалаврів іноземної мови як середовища для формування професійної ідентичності; конкретизовано наукові підходи до проблеми професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови.

У процесі проведеної роботи на констатувальному етапі досягнуто таких основних результатів: розроблено авторський діагностичний інструментарій для визначення сформованості професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови; конкретизовано компоненти, критерії, показники, рівні професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови; визначено, теоретично обґрунтовано сукупність педагогічних умов та розроблено структурно-функціональну модель професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови.

На констатувальному етапі дослідження здійснено діагностику сучасного стану професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови на основі конкретизованих компонентів, критеріїв, показників і рівнів. Використовувався комплекс багатьох методів для встановлення різних аспектів підготовки студентів означеної спеціальності. Основною метою діагностики було встановлення стану сформованості професійно-особистісних характе-

ристич студентів за чотирма компонентами професійної ідентичності (аксіологічно-мотиваційний, когнітивний, комунікативно-мовний, рефлексивний).

У констатувальному етапі дослідження, який тривав упродовж 2016–2017 н. р., брали участь студенти, які здобували освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр» зі спеціальності 6.020303 «Філологія» (англійська) та на момент залучення їх до участі в експериментальному дослідженні закінчили навчання на третьому курсі. Апелюючи до складної багатокомпонентної структури професійної ідентичності, вирішено для дослідження рівня сформованості всіх її компонентів у майбутніх бакалаврів іноземної мови застосовувати низку діагностичних методичних матеріалів. Використовувались авторські розробки й адаптовані автором варіанти існуючих методик і опитувальників для встановлення мотиваційної сфери; зрізи знань (контрольні роботи, тестування тощо) для визначення глибини, системності, інтегративності фахових знань і встановлення рівня вмінь студентів тощо.

Детальний теоретичний аналіз наукової літератури підтвердив існування значної кількості діагностичних матеріалів, які дослідники активно застосовують для визначення сформованості тих чи інших якостей. Однак комплексних методичних розробок для встановлення рівнів сформованості професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови не знайдено. Тому нами адаптовувалися відомі та розроблялися авторські діагностичні матеріали для встановлення рівня сформованості різних аспектів згаданого феномену. Ураховувалися вимоги об'єктивності, валідності, надійності. Розроблено комплекс методик таким чином, щоб виявити стан усіх показників досліджуваної ідентичності. Обраний діагностичний інструментарій застосовувався в подальшому під час вхідного та підсумкового контролю на формувальному етапі експериментального дослідження. Це дало змогу забезпечити однакові вимоги до студентів, які завершили вивчення обраних дисциплін, і критерії оцінювання сформованості професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови до і після використання авторських навчально-методичних матеріалів.

Отримані результати діагностичного (констатувальний) етапу педагогічного експерименту вказували на необхідність інноватизації, активізації, модернізації фахової підготовки майбутніх бакалаврів іноземної мови в напрямі формування професійної ідентичності. З метою підвищення результативності навчання студентів на формувальному етапі експериментального дослідження реалізовано педагогічні умови та структурно-функціональну модель формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови.

Виконавчий (формульвальний) етап педагогічного експерименту проводився протягом 2018–2019 н. р. зі студентами 3-го курсу спеціальності 6.020303 «Філологія» (англійська). Основною метою проведення такого етапу була реалізація комплексу педагогічних умов і структурно-функціональної моделі формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови. Для досягнення мети здійснено такі кроки:

- майбутніх бакалаврів іноземної мови, які стали учасниками експерименту, розподілено на контрольні (далі – КГ) і експериментальні (далі – ЕГ) групи;

- здійснено вхідний контроль (далі – ВК) для встановлення рівня професійної ідентичності студентів 6.020303 «Філологія» (англійська) на момент вступу в експеримент;

- розроблено методичні рекомендації для викладачів із метою цілеспрямованого формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови;

- здійснено імплементацію, апробацію та перевірку дієвості педагогічних умов і структурно-функціональної моделі формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови.

Розподіл студентів на ЕК та КГ здійснювався з урахуванням чітко визначених ознак, дотримання яких гарантувало однакові умови вступу майбутніх бакалаврів іноземної мови в експериментальне дослідження. Такими чинниками визначено рівні сформованості кожного з компонентів і загалом професійної ідентичності студентів означеної спеціальності та кількісний склад в обох категоріях груп, де була майже однакова кількість студентів.

На основі аналізу результатів ВК встановлено, що сформованість усіх компонентів професійної ідентичності у студентів КГ та ЕГ має близькі значення. Це підтверджує однакові умови вступу майбутніх бакалаврів іноземної мови в педагогічний експеримент.

Результативно-оцінювальний етап педагогічного дослідження (2020 р.) відзначався такими віхами:

- проведено експериментальну перевірку дієвості педагогічних умов і структурно-функціональної моделі формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови;

- оброблено та проаналізовано отримані дані, здійснено порівняльний аналіз ефективності традиційної професійної підготовки студентів і реалізації запропонованої в дослідженні методики формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови;

- систематизовано й узагальнено результати експериментального дослідження; доведено їхню достовірність шляхом використання методів математичної статистики;

- сформульовано висновки; визначено перспективи подальших наукових розвідок у напрямі інноватизації процесу формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови.

Уточнення числових значень рівнів сформованості всіх компонентів професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови на етапі підсумкового контролю здійснювалося після вивчення студентами обраних для експериментального дослідження дисциплін, у процесі вивчення яких студенти експериментальних груп брали участь у виконанні інноваційних завдань, спрямованих на формування компонентів професійної ідентичності, а студенти контрольних груп навчалися за традиційною методикою.

Порівняльний аналіз отриманих даних на етапах вхідного та підсумкового контролю дає змогу зазначити, що в контрольних і експериментальних групах не було студентів, у яких рівні професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови у цифровому еквіваленті менші за 60 балів, тобто мали незадовільний рівень, який у 5-бальній системі оцінювання має значення 1 бал.

Вірогідність отриманих результатів і достовірність експериментального дослідження доведено з використанням статистичних методів обробки даних педагогічного експерименту. Із цією метою враховувалися наукові напрацювання дослідників, у яких визначається допустима найменша кількість осіб в експериментальній групі. Так, за Е. Штульманом доцільно використовувати в методичних експериментах поняття малої вибірки, згідно з яким для порівняння результатів в експериментальних і контрольних групах досить мати по 24 особи, оскільки математична статистика стверджує, що після такого числа порівнювальні дані починають повторюватися [9, с. 64].

Кількість студентів у контрольних і експериментальних групах була цілком достатньою для доведення вірогідності результатів нашого експериментального дослідження.

З метою перевірки гіпотези дослідження засобами математичної статистики використовувалося порівняння обчисленого значення дисперсій для визначення критерію Фішера – F-критерію. Ця величина визначалася за формулою 1 [6, с. 277]:

$$F_{emp} = \frac{\sigma_1^2}{\sigma_2^2}. \quad (1)$$

Основними складниками цієї формули є:

F_{emp} – F емпіричне (обчислене за результатами експериментальних даних) – це значення F-критерію для контрольних і експериментальних груп, величина якого порівнювалася з показниками теоретичного F-критерію (F_{crit}), що є у стандартних таблицях;

σ_1^2 – цифровий показник більшої дисперсії;

σ_2^2 – цифровий показник меншої дисперсії.

Значення дисперсії обчислювалися для вхідного та підсумкового рівнів сформованості професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови за формулою 2:

$$\sigma^2 = \frac{\sum f(x_i - \bar{x})^2}{N}, \quad (2)$$

де f – кількість студентів, які виявили певний рівень сформованості професійної ідентичності, що має цифровий вираз для математичних розрахунків у п'ятибальній системі (високий – 5 балів; достатній – 4 бали; задовільний – 3 бали; низький – 2 бали);

$(x_i - \bar{x})$ – різниця між цифровими значеннями кожного рівня та величиною середнього показника (далі – СП);

N – загальна кількість студентів у тих категоріях груп, контрольних чи експериментальних, де обчислюється дисперсія.

Для перевірки достовірності отриманих результатів ми порівнювали обчислені та визначені показники емпіричного F -критерію в контрольних (F_{emp} – КГ) та експериментальних групах (F_{emp} – ЕГ) з показниками теоретичного F -критерію (F_{krit}), числові значення якого відображені у стандартній таблиці за А. Киверялгом [6, с. 278].

Статистичні дані свідчать, що за умови, коли число ступенів свободи (кількість студентів у групі мінус 1) буде в межах від 24 до безкінечності та від 120 до безкінечності (у нашому дослідженні це відповідає кількості студентів у контрольних групах на етапі вхідного контролю та на етапі підсумкового контролю; в експериментальних групах – на етапі вхідного контролю та на етапі підсумкового контролю), то показник F_{krit} має перебувати в межах від 1,6 до 1,0.

Порівняльний аналіз емпіричного показника F -критерію контрольних і експериментальних груп із визначеними межами F_{krit} показав, що F_{emp} – КГ виходить за вказані межі, а F_{emp} – ЕГ підтверджує достовірність отриманих результатів.

Висновки. Отже, експериментальне дослідження перевірки результативності реалізації педагогічних умов та структурно-функціональної моделі формування професійної ідентичності май-

бутніх бакалаврів іноземної мови здійснювалося впродовж чотирьох етапів: теоретико-аналітичного, констатувального, виконавчого (формульованого), результативно-оцінювального. Результати, отримані у процесі експериментальної перевірки дієвості запропонованих педагогічних умов та структурно-функціональної моделі свідчать про його ефективність і доцільність упровадження в навчальний процес закладів вищої освіти.

Перспективи подальших розвідок у цьому напрямі вбачаємо в окресленні особливостей реалізації методики формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови на засадах міждисциплінарної інтеграції.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Алікберов Р. Соціокультурна ідентичність: соціально-філософський аналіз. *Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку держави та права в умовах євроінтеграції: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Одеса, 20 травня 2016 р. Одеса: Юридична література, 2016. С. 20–22.
2. Антонова Н. Особливості професійної ідентичності студентів психологічного факультету. *Проблеми загальної та педагогічної психології*. 2009. Вип. XI (4). С. 16–28.
3. Батаршев А., Алексеева І., Майорова Е. *Діагностика професійно важливих якостей*. Санкт-Петербург: Питер, 2007. 192 с.
4. Кікінежді О. Ідентифікація як соціально-психологічний феномен диференціації статі: дис. ... докт. псих. наук: 19.00.07. Київ, 2012. 422 с.
5. Кононов І. Концепція ідентифікації та ідентичності в психоаналізі: Зигмунд Фройд та Ерік Еріксон. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Соціологічні науки»*. 2013. № 23 (3). С. 5–27.
6. Киверялг А. *Методы исследования в профессиональной педагогике*. Таллин: Валгус, 1980. 334 с.
7. Ложкін Г., Волянчук Н. Професійна ідентичність в контексті маргінальної поведінки суб'єкта. *Соціальна психологія*. 2008. № 3. С. 123–130.
8. Лузан П., Сопівник І., Виговська С. *Основи науково-педагогічних досліджень*. Київ: НАККІМ, 2011. 314 с.
9. Штульман Э. Специфика методического эксперимента. *Советская педагогика*. 1988. № 3. С. 61–65.

Наукове видання

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Науковий журнал

Випуск 25

Том 2

Коректура • *Н. Ігнатова*

Комп'ютерна верстка • *С. Калабухова*

Формат 60x84/8. Гарнітура Arimo.
Папір офсетний. Цифровий друк. Обл.-вид. арк. 23,49. Ум.-друк. арк. 23,25.
Підписано до друку 29.07.2020. Наклад 100 прим.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Телефон +38 (048) 709 38 69, +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.